

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ 2934

гр. София, 19.03.2024 г.

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 21
състав**, в закрито заседание на 19.03.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елена Попова

като разгледа дело номер **2069** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на Дял трети, Глава единадесета от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с [чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди \(ЗОДОВ\)](#), във вр. с [Част седма от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража \(ЗИНЗС\)](#).

Производството е образувано по искова молба на И. П. С., изтърпяващ наказание „лишаване от свобода“ в Затвора-гр. П. срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, с който иск се претендира сумата в размер на 20 000 /двадесет хиляди лева/ за претърпени неимуществени вреди на 22.04.2023г., за това, че по време на свиждане в Софийски централен затвор не му бил разрешен физически контакт, а именно- да целуне сина си.

С исковата молба са направени доказателствени искания:

- Да се изискат записите от камерите в залата за свиждане в Затвора [населено място] от 17 до 19.00 часа.

Отделно от това се иска предоставяне на правна помощ от служебен адвокат –адв. М. Г. П. САК, и освобождаване от заплащане на държавна такса, поради липса на доходи, за което се представя декларация в същата искова молба.

Съдът, след като се запозна с исковата молба и направените искания, както и след служебно изискана информация относно имущественото положение на ищеца намира, че направените искания за освобождаване от заплащане на държавна такса и за предоставяне на правна помощ са неоснователни.

Съдът е изискал служебно доказателства по делото относно имущественото състояние на ищеца и по делото е представени справка от затвора за движенията по банковата сметка на И. П. С., видно от която от която има налични средства. Видно от постъпилата справка от МВР КАТ И. П. С. притежава лек автомобил, подробно описан като марка и модел в посочената справка. Отделно от това, съдът е изискал и справка от Агенцията по вписванията, съгласно която И. П. С. не притежава

недвижими имоти.

При тези данни, настоящият съдебен състав приема, че в случая не са налице основания за освобождаване на ищеца от държавна такса съобразно чл. 83, ал. 2 от ГПК, който предвижда възможността такси и разноски по производството да не се внасят от физически лица, за които е признато от съда, че нямат достатъчно средства да ги заплатят, като по молбата за освобождаване съдът взема предвид: 1. доходите на лицето и на неговото семейство; 2. имущественото състояние, удостоверено с декларация; 3. семейното положение; 4. здравословното състояние; 5. трудовата заетост; 6. възрастта; 7. други констатирани обстоятелства.

Следва да се има предвид, че издръжката на лицата в местата за лишаване от свобода е за сметка на държавния бюджет и с оглед размера на държавата такса – 10 лв., и установените минимални размери на адвокатски възнаграждения в съответната наредба, съдът счита, че искането за освобождаване от държавна такса следва да бъде оставено без уважение. /В този смисъл опр. №5805/18.12.18г. по адм.д.14770/18 , опр №11475/26.07.19г. по адм.д.5077 от 2019 на ВАС, както и определения по адм.д. №9654/22г., адм.д.№ 11740/23г, двете на АССГ/.

Отделно от това, съдът счита, е в случая е приложима нормата на чл.24 т.2 от Закона за правната помощ поради следните съображения:

С оглед използвания от ищеца процесуален ред за защита по чл. 284-285, вр. чл. 3 от ЗИНЗС (ал. 1 - осъдените и задържаните под стража не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унизително отношение, както и ал. 2 - други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност), съдът намира, че следва да съобрази изработените стандарти на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ) по приложението на чл. 3 ЕКПЧОС.

Според тях, за да бъде ефективно дадено средство за защита, вътрешният орган или съдът трябва да разгледат твърдените действия или бездействия, за които се предполага, че са довели до нарушаване на чл. 3 от ЕКПЧ, в съответствие с принципите и стандартите, определени от ЕСПЧ в неговата практика. Един от тях изисква от националните съдилища да разглеждат твърдените действия или бездействия като довеждащи до нарушаване на чл. 3 от ЕКПЧ кумулативно, т. е. да съобразят съвкупното въздействие на множество фактори върху правното положение на лицето и кумулативното въздействие на всички условия върху неговото състояние. След служебна проверка в АССГ е установено, че И. П. С. е предявил множество иски молби за обстоятелства, които са се случили в един кратък период, повечето от които са със същата степен на засягане на правата му /адм. дело. №882/2024- за това, че вратата на килията му е била заключена от постъпването му в затвора С. на 21.12.23г. до дата, която не е посочил; адм. дело №1411/2022 за претърпени вреди по време на обиск; адм. дело №6605/2022г.; адм. дело №10323/2021г., адм. дело №1411/2022г., адм. дело №2070/2024г., адм. дело №2068/2024г., адм. дело 8390/2023г., адм. дело №11753/2023г. и други/, което противоречи на стандарта, установен в ЕКПЧОС и пречатства преценката за кумулативното въздействие на условията, при които е поставен ищецът.

Според стандартите на ЕСПЧ, за да попадне в обхвата на чл. 3 ЕКПЧ, малтретирането

трябва да достигне определено минимално ниво на суровост, което означава, че не всяко действие води до засягане на основни права и свободи, а само това, което се отличава с определен праг на суровост, различен от обикновените условия, при които е поставено задържаното лице. Според ЕСПЧ оценката на този минимум е относителна и зависи от всички обстоятелства по делото като продължителността на отношението, физическите и психическите последици и в някои случаи пола, възрастта и здравословното състояние на жертвата. За да попадне задържането специално под чл. 3 от Конвенцията страданието и унижението трябва да надхвърлят неизбежния елемент на страдание и унижение, свързани със самото лишаване от свобода. В тази връзка и разпоредбата на чл.35 §3 б. Б от ЕКПЧОС, съгласно който жалбата е недопустима, когато жалбоподателят не е претърпял значителна вреда, освен когато защитата на правата на човека в Конвенцията и протоколите към нея изисква разглеждане на жалбата по същество. В този смисъл следва да бъде преценено дали твърдяното нарушение- ограничаване на физическия контакт по време на свиждане –разрешаване на целувка на сина му /“при положение, че от 2018г. от затвора в [населено място], С., не го е гушкар и целувал/, преодолява прага на суровост съгласно националното законодателство и изискванията на ЕКПЧОС.

Предявяването на претенция за претърпени неимуществени вреди изисква преодоляването на определен праг на суровост, различен от обикновените условия, при които е поставено задържаното лице и които житейски нормално и логично са свързани с определени ограничения, което условие в случая не е изпълнено. Предявяването на многобройни иски молби за всяка една от негодите, които ищецът И. П. С. ежедневно търпи във връзка с изтърпяване на наказанието "лишаване от свобода" се превръща в израз на недоволството му от предприетите прямо него действия на наказателно преследване, което коренно се различава от целта на исковото административно правосъдие по реда на чл. 203-207 АПК, вр. чл. 284-285 ЗИНЗС. В този смисъл е Определение № 9296 от 20.10.2022 г. по адм. д. № 9250/2022 г. на III отд. на ВАС. Съдът приема, че в конкретния случай този стандарт/ праг на суровост не се установява, тъй като съобразно националните разпоредби за свижданията, правото на ищеца на личен и семеен живот е допустимо да бъде ограничено по съображения за сигурност и безопасност в затвора - чл. 73, ал.4 ППЗИНЗС.

Тъй като упражняването на правото на личен и семеен живот не следва да засяга сигурността и безопасността в местата за лишаване от свобода, при ограничаването изискванията на чл. 8, т.2 от ЕКПЧ са изпълнени, ако ограничението е законно, преследва една или повече от легитимните цели по чл.8,ал.2 ЕКПЧ и е необходимо в едно демократично общество. Според разбирането на Европейския съд по правата на човека “необходимо в едно демократично общество” означава ограничението да отговаря на “належаща социална нужда” и да бъде “пропорционално на преследваната легитимна цел”. Последното обаче винаги е индивидуално преценимо. Националният закон не предвижда автоматично лишаването от правото на личен и семеен живот на всички лишени от свобода, в това число и поставените при строг режим, правото е запазено, независимо от естеството или тежестта на престъпленията. Също съобразно разгледаните национални разпоредби за свижданията, правото на ищеца на личен и семеен живот е допустимо да бъде ограничено само по съображения за сигурност и безопасност в затвора - чл. 73,ал.4 ППЗИНЗС. Тези ограничения обаче са предвидени по общ начин, като в никакъв

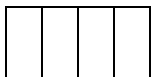
случай не е изключват индивидуалната преценка при прилагането им.

Отговорността за сигурността и безопасността по време на свижданията е на началника затвора. В зависимост от определения от него ред свиждането конкретно може да се проведе като лишените от свобода са отделени от външните лица посредством подходяща преграда, а също в общо помещение с възможен принципно физически контакт. Началникът на затвора осъществява лично контрола върху „дейностите по реализиране на правата” на лишените от свобода, по носенето на постовата служба, организацията на охраната – чл. 15, ал.1, т. 6 от ЗИНЗС, както и общо отговаря за спазването на законността – т. 4 от същата разпоредба. Изключването на определени правила за сигурността в определени ситуации и по отношение на лица с определено поведение, е предоставено на неговата преценка. Освен това, независимо от съгласието на другото лице за осъществяване на лични контакти с лишен от свобода, отново началникът на затвора е този, който следва да прецени рисковете за сигурността и безопасността, в това число и да забрани такъв контакт при определени условия, по арг. от Решението по преюдициално дело М. Г. (СІ-483/09) и V. S. S. (С-1/10), Решение от 15 септември 2011г. с отговора на първи въпрос, постановено от Съда на Европейския съюз по тълкуването на разпоредби на Рамково решение 2001/220/ПВР на Съвета, заменено понастоящем с Директива 2012/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 година за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления.

Случаят искането на ищеца генерира въпроси за морал и етика, и в област, в която има само общи принципни разпоредби в Европейските правила за затворите относно сигурността и безопасността в затворите, доколкото не се съдържат специални правила за сигурност и безопасност. В този случай законодателят в ЗИНЗС и ППЗИНЗС е приел за целесъобразно да се предостави по-широка свобода на преценка на началника на затвора като съобрази изискванията за сигурност и безопасност допустимо да ограничи на упражняването на разглежданото право чрез правила за реда за свижданията. Именно чрез тези правила следва да се постигне баланс между публичния интерес и частния интерес на ищеца.

Липсва изрична норма в ЗИНЗС и правилника за приложението му, която да предвижда или да изключва възможност за физически контакт по време на свиждане. Такава възможност и съответно ограничение е допустимо да се предвиди във връзка със сигурността и безопасността от началника на затвора при определяне на режима за свижданията, съгласно чл. 73, ал.2 ППЗИНЗС. От разглежданата национална правна уредба следва, че липсва законоустановено задължение за провеждане на свижданията, при условия и ред, които позволяват и физически контакт между лишен от свобода и негови близки. С оглед на това не следва, че орган по изпълнение на наказанията е задължен по силата на ЗИНЗС и правилника за приложение на този закон да се изпълни решението на ищеца да целуне детето си по време на свиждане.

Отделно от това, в исковата молба е посочена конкретна дата на твърдяното нарушение, от което следва извода, че то инцидентен случай, а не постоянно проявявано целенасочено отношение към лишения от свобода. Ето защо съдът приема, че в случая е налице хипотезата на чл.35 §3 б. Б от ЕКПОЧОС и исковата молба е недопустима поради липса на правен интерес с оглед незначителността на твърдяната вреда.

Съгласно чл. 119, ал. 1 от Конституцията на Република България съдът е държавен орган, натоварен с правораздавателна компетентност в определени сфери, конкретно посочени в съответните процесуални закони. Дейността на съда следва да е насочена към разглеждане и решаване по същество на случаите, които са му подведомствени, в какъвто смисъл, предявяването на многобройни идентични претенции за обезщетение на вреди от незаконосъобразна административна дейност затруднява дейността на правосъдните органи, свързана с отстраняване на нередовности на исковата молба, проверката за допустимостта ѝ, дали ищецът вече не е предявил идентично искане пред някое от административните или граждански съдилища на Република Б., вкл. дори с връщане на исковата молба като недопустима. Това спъва правилното функциониране на съда, точното провеждане на производство пред него и приключването му с акт по същество на спора в смисъла на цитираната практика на ЕСПЧ по чл. 35, пар. 3, б. "а" ЕКПЧОС.

Предвид гореизложеното следва извода, че ищецът И. П. С. не отговаря на посочените изисквания в чл. 83, ал.2 от ГПК и чл. 23, ал.3 от ЗПП, за освобождаване от държавна такса по делото и предоставяне на правна помощ, а отделно от това е обоснован извода, че производството следва да бъде прекратено. По изложените съображения, Административен съд София-град, I отделение, 21-ви състав,

О П Р Е Д Е Л И:

Отхвърля искането на ищеца И. П. С. за освобождаване от държавна такса по настоящото адм. дело №2069/2024 г. по описа на АССГ, I отделение, 21-ви състав.

Отхвърля искането на ищеца И. П. С. за предоставяне правна помощ по настоящото адм. дело №2069/2024 г. по описа на АССГ, I отделение, 21-ви състав, под формата на процесуално представителство по чл. 21, т. 3 от ЗПП.

Определението, в частта относно отказа да се предостави правна помощ, подлежи на обжалване в 7-дневен срок от съобщаването му пред тричленен състав на Административен съд София –град.

ПРЕКРАТЯВА производството по настоящото адм. дело № 2069/2024 г. по описа на АССГ, I отделение, 21-ви състав.

Определението може да се обжалва с частна жалба в 7-дневен срок от съобщението до ищеца за постановяването му пред тричленен състав на Административен съд София град.

СЪДИЯ: